

Hevostalouden ja eläinten hoidon työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2020–2021

Hevostalouden ja eläinten hoidon työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta. Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017). Tätä tehtävää varten työelämätoimikunnilla on ollut käytössään seuranta-, arviointi- ja palautetietoa muun muassa Opetushallinnon tilasto-, ohjaus- ja säätelypalvelusta ja kansallisesta KOSKI-tietovarannosta.

Vuoden 2020 suoritustiedot on annettu toimikuntien käyttöön vuoden 2021 keväällä. Tämän ajankohdan jälkeen KOSKI-dataan tehdyt oppilaitosten tekemät mahdolliset korjaukset eivät näy tässä tilannekuvassa. Sama koskee vuoden 2021 suoritustietojen tilastotietoja, jotka on poimittu KOSKI-tietokannasta 2022 alkuvuodesta. Tarkistettavat suoritustiedot julkaistaan myöhemmin Opetushallinnon tilastopalvelussa Vipunen.fi -sivustolla.

Tilannekuvassa käytetyt tiedot on poimittu KOSKI-tietokannasta suoraan siinä muodossa kuin oppilaitokset ovat ne ilmoittaneet. Tilastot voivat sisältää puutteellisia tai virheellisiä tietoja. Esimerkiksi teknisistä syistä johtuen, kaikki oppilaitosten omiin opintohallintojärjestelmiin kirjatut tiedot eivät ole siirtyneet KOSKI-tietokantaan oikein, jolloin tieto tilastoituu ”ei tietoa”/”ei ilmoitettu” -kohtien alle.

Lähdemateriaalina on ollut esimerkiksi toimikuntien vierailukäyntiraportit, oikaisupyynnöt ja lausunnot.

Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritustiedot

Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritukset

Tutkinto ja osaamisala	suoritettu koko tutkinto 2020	suoritettu tutkinnon osa 2020	suoritettu koko tutkinto 2021	suoritettu tutkinnon osa 2021
Hevostalouden perustutkinto	232	3 238	200	3705
Eläinten hoidon ammattitutkinto	352	1748	432	2229
Klinikkaeläin hoitamisen osaamisala	148		173	
Eläin hoitolan osaamisala	43		50	
Eläinten kouluttamisen osaamisala	77		75	
Eläinkaupan osaamisala	18		14	
Koirahieronnan osaamisala	26		60	
Koe-eläin hoitamisen osaamisala	2		10	
Eläinten trimmaamisen osaamisala	36		47	
Ei tietoa	3		2	
Hevostalouden ammattitutkinto	95	474	87	644
Hevosten kengittäamisen osaamisala	11		10	
Ratsastuksen opettamisen osaamisala	11		4	
Ravivalmennuspalvelujen osaamisala	9		12	
Hevosavusteisten palvelujen tuottamisen osaamisala	13		14	
Hevoskasvatuspalvelujen tuottamisen osaamisala	8		5	
Hevosvarusteiden valmistamisen osaamisala	3		5	

Tutkinto ja osaamisala	suoritettu koko tutkinto 2020	suoritettu tutkinnon osa 2020	suoritettu koko tutkinto 2021	suoritettu tutkinnon osa 2021
Ratsuhevosen kouluttamisen ja valmentamisen osaamisala	1		3	
Hevoshierontapalvelujen tuottamisen osaamisala	22		19	
Ei tietoa	17		18	
Eläintenhoidon erikoisammattitutkinto	14	71	53	150
Eläintenkouluttamisen osaamisala	1		25	
Koe-eläinhoitamisen osaamisala	1		0	
Klinikkaeläinhoitamisen osaamisala	12		26	
Ei tietoa	0		2	
Hevostalouden erikoisammattitutkinto	18	53	27	89
Hevostallin toiminnan johtamisen osaamisala	4		4	
Ratsastuksenopettamisen osaamisala	2		0	
Hevosurheilun johtamisen osaamisala	4		9	
Hevosten kengityksen asiantuntijana toimimisen osaamisala	3		9	
Ei tietoa	5		5	
Yhteensä	698	5584	799	6817

* Tiedot poimittu alkuvuodesta 2021 (vuoden 2020 osalta) ja alkuvuodesta 2022 (vuoden 2021 osalta), eikä tietoja ole päivitetty näiden ajankohtien jälkeen. Tutkinnon osien suoritukset eivät sisällä paikallisina ilmoitettuja tutkinnon osia. Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät näy ko. taulukossa eivätkä sisälly taulukossa oleviin määriin.

Tavoitteena tutkinnon osia /tavoitteena koko tutkinto

Enimmäkseen tavoitteena on koko tutkinnon suorittaminen.

Tutkintojen ja tutkinnon osien määrien kehitys

Osatutkintojen määrä on lisääntynyt kaikissa tutkinnoissa. Syynä voi olla se, että nykyään tavoiteltavaa suorittaa vain osatutkinto. Esimerkiksi hevostalouden ammattitutkinnossa on paljon osaamisaloja, joita sama opiskelija voi suorittaa osatutkintona koko tutkinnon suoritettuaan. Tutkintouudistus on onnistunut hyvin, koska tutkinnon osia tulee hyvin. Osatutkinnot palvelevat työelämää suppeammalla osaamisalueella.

Marginaalisesti suoritettut tutkinnot tai osaamisalat

Koe-eläinhoitamisen osaamisalalla työelämän tarve on hyvin marginaalinen. Ratsastuksenopettamisen osaamisala on vielä tuore ja siihen ei vielä ole tulijoita riittävästi. Työelämässä on tarvetta EAT-tasoiselle ratsastuksenopettajalle. Osaamisala on varsin vaativa suppealle osaamisalalle. Kentällä on lajikohtaisia guruja, joilla on osaaminen ja ei tarvetta erikoisammattitutkinnolle. On myös huomioitava, että tilastoihin kirjaukset ei rekisteröidy aina oikein. Esimerkiksi vuoden 2021 tilastojen mukaan ratsastuksenopettamisen osaamisalassa ei ole suorituksia, mutta ratsastuksenopettaja (EAT) -tutkintonimikkeellä kaksi tutkintoa suoritettu.

Tutkintojen järjestäminen

Aktiiviset koulutuksen järjestäjät / järjestämisluvut

Tutkinto	Järjestämisluvut	Aktiiviset järjestäjät
Hevostalouden perustutkinto	9	8
Hevostalouden ammattitutkinto	7	7
Hevostalouden erikoisammattitutkinto	3	2

Tutkinto	Järjestämisluvut	Aktiiviset järjestäjät
Eläintenhoidon ammattitutkinto	16	14
Eläintenhoidon erikoisammattitutkinto	3	3

* aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä/oppilaitokselta kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia joko 2020 tai 2021 vuonna toimikunnalle toimitetun KOSKI-datan perusteella.

Tiedot poimittu alkuvuodesta 2021 (vuoden 2020 osalta) ja alkuvuodesta 2022 (vuoden 2021 osalta), eikä tietoja ole päivitetty näiden ajankohtien jälkeen.

Pohdintoja

Muutokset tutkintojen järjestämislupien määrässä

Järjestämislupien määrässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen.

Tutkintojen / tutkinnon osien suoritusten jakautuminen koulutuksen järjestäjien välillä, tutkintojen järjestämisen kattavuus maantieteellisesti ja kielellisesti

Määrällisesti eniten tutkintoja järjestetään Etelä-Suomessa, mutta muuten järjestämisluvat ja aktiiviset järjestäjät jakautuvat ympäri Suomea. Eläintenhoidon tutkinnoissa yksi suurempi koulutuksen järjestäjä Uudellamaalla. Hevostalouden tutkinnoissa erottuu kaksi muita suurempaa koulutuksen järjestäjää Kanta-Hämeessä ja Pohjois-Savossa.

Tutkinnon suorituskieleksi on valtaosin suomi. Suorituksista eläintenhoidon ammattitutkinnossa alle viisi prosenttia ruotsiksi, hevostalouden perustutkinnossa alle neljä prosenttia ruotsiksi ja hevostalouden ammattitutkinnossa yksi prosentti ruotsiksi. Osuudet ovat pysyneet aiempien vuosien tasolla. Hevostalouden ja eläintenhoidon erikoisammattitutkinnoissa kaikki suoritukset suomen kielellä.

Näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laatu

Näytön suorituspaikkojen jakautuminen

suoritusvuosi	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
suorituspaikka	työpaikka %	työpaikka %	oppilaitos %	oppilaitos %	työpaikka+ oppilaitos %	työpaikka+ oppilaitos %	ei tietoa %	ei tietoa %
Hevostalouden PT (yhteiset tutkinnon osat poissuljettu)	43,5	46	33	27,7	10,9	10,7	12,6	16
Hevostalouden AT	53,6	32,9	13,5	23,9	7,4	12,9	25,5	30,3
Hevostalouden EAT	62,3	74,2	5,7	15,7	20,8	4,5	11,3	5,6
Eläintenhoidon AT	39,1	42,1	6	8,1	4,5	1,6	50,3	48,2

suoritusvuosi	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Eläintenhoidon EAT	7	12,7	0	0	0	0	93	87,3

Amispalautteen keskiarvo näytöstä (päätökysely)

Hevostalouden PT	4,1
Hevostalouden AT	4,4
Hevostalouden EAT	4,4
Eläintenhoidon AT	4,7
Eläintenhoidon EAT	4,8

* opiskelijapalautteen tarkastelujakso on 1.7.2019–31.12.2021. Arviointiasteikko 1–5, jossa (5) täysin samaa mieltä, (4) jokseenkin samaa mieltä, (3) osin samaa osin eri mieltä, (2) jokseenkin eri mieltä, (1) täysin eri mieltä

Pohdintoja

Näyttöpaikkojen suhteen ”Ei tietoa” osuus joidenkin tutkintojen osalta edelleen melko suuri.

Kaksikantaisuuden toteutuminen osaamisen arvioinnissa

Tilastojen mukaan arvioinnista päättäneiden kohdalla ”Ei tietoa” -osuus melko korkea, joten kaksikantaisuuden toteutumista näytöissä on vaikea todentaa. Tiedossa olevien suhteen näyttäisi kuitenkin, että vain noin puolessa näytöistä arviointia on suorittamassa sekä työelämän että oppilaitoksen edustajat. Poikkeuksena tästä eläintenhoidon erikoisammattitutkinto, jossa vuonna 2021 vain 10 prosentissa arvioijina sekä työelämän että oppilaitoksen edustajat.

Yleistykset oikaisupyynnöistä

Oikaisupyynnöiden määrä on pysynyt vähäisenä.

Henkilökohtaistamisen toteutuminen käytännössä

Opiskelijapalautteen perusteella tähän ollaan keskimäärin tyytyväisiä ja palautekyselyn keskiarvot ovat välillä 3,6–4,2.

Hyvät käytännöt

Opetuksen muokkaaminen opiskelijoiden palautteen perusteella.

Työelämän toiveisiin ja tarpeisiin reagointi. Työelämälähtöisyys näkyy mm. siten, että opiskelijat saavat osatutkintoja suorittamalla kartutettua osaamista, jolloin työelämään saadaan ammattitaitoista työvoimaa.

Yleistettävät havainnot

Koronapandemian vaikutukset / tilastojen puutteet; johtopäätöksiä vaikea tehdä kummasta johtuvaa muutokset ovat.

Kehittämiskohteet järjestäjien toiminnassa

Arvioijien osaamisen varmistamiseen tulisi kiinnittää huomiota.

Arvioiakoulutusta tulisi olla tarjolla ja jotenkin pitäisi saada myös työnantajien tuki kouluttautumiselle.

Opiskelijapalautetta eivät kaikki anna, voisivatko koulutuksen järjestäjät vaikuttaa asiaan jotenkin.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmien tilanne

Kaksi ministeriön lausuntopyyntöä, joista toiseen toimikunta on antanut puoltavan lausunnon.

Tutkintojen perusteiden toimivuus

Pohdintoja

Tutkinnon perusteiden työelämävastaavuus, kokemukset tutkinnon perusteiden toimivuudesta

Tutkinnon perusteet ovat työelämälähtöisiä ja toimivia.

Valinnaisuuden toteutuminen tutkintojen suorittamisessa

Toimikunnan tietoon ei ole tullut ongelmia valinnaisuuksien suhteen.

Lisäohjeistuksen tarpeet tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksista tai ammattitaidon osoittamistavoista

Toimikunnan tietoon ei ole tullut tarvetta lisäohjeistukselle.

Yleisiä havaintoja työelämäpalautteesta (työpaikkaohjaajakysely)

Palautteessa on hajontaa keskiarvoissa välillä 2,8–5 riippuen koulutuksen järjestäjästä. Kaikkien vastausten keskiarvo kyselyn kaikille väittämille on yli 3,5. Tarkastelluista väittämistä parhaimmat keskiarvot olivat väittämille ”Näytön toteutus yhteistyössä oppilaitoksen kanssa onnistui hyvin.” ja ”Yhteistyö oppilaitoksen kanssa oli sujuvaa.”. Sen sijaan keskimääräisesti heikoimmin arvioitiin väittämä ”Oppilaitos varmisti, että työpaikkaohjaajilla / mentorilla oli tiedossa opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS) kirjatut tavoitteet.”.